

Proti obaleči jablečnému už letos jinak

(Zdeněk Peza, Arysta LifeScience Czech)

I v České republice bude od letošní sezóny našim pěstitelům k dispozici moderní a vysoce šetrný způsob boje proti obaleči jablečnému v jabloňových výsadbách. Tímto u nás novým způsobem je možnost použití biologického preparátu na bázi granuloviru obaleče jablečného (CpGV) s názvem Carpovirusine.

Carpovirusine účinkuje obdobně jako klasický požerový larvicidní insekticid. Po požití ošetřených částí listů a plodů dochází uvnitř housenky k množení viru, housenka přestává přijímat potravu a hyne. Kromě účinku na přímo zasažené housenky, dochází k přenosu viru i na další generace škůdce a také k významné redukci přezimujících housenek obaleče. Tento jedinečný mechanismus účinku zabezpečí u škůdce dlouhodobou redukci jeho populace a do budoucna sníží náklady na ošetřování. Carpovirusine obsahuje složku, která chrání biologickou účinnou látku proti působení UV záření, adhezni činidlo pro lepší ulpívání na listech nebo plodech a také atraktant, který podporuje příjem housenkami. Hlavní výhodou jeho použití je šetrnost k přirozenému ekosystému v sadech. Carpovirusine působí pouze na cílového škůdce – obaleče jablečného. Jelikož jde u nás o nový způsob účinku, uvítají možnost nasazení Carpovirusine také pěstitelé, potýkající se s populacemi obalečů rezistentních k dosud používaným insekticidům.

Aplikace přípravku se provádí v dávce 1 l/ha na základě signalizace feromonovými lapáky od začátku líhnutí housenek obaleče. Je třeba zajistit dobré pokrytí ošetřených listů a plodů postřikovou jíchou. Doporučená dávka vody je 400 – 1000 l/ha podle typu výsadby. Carpovirusine lze použít od stádia násady plodů až do jejich plné zralosti (OL 3 dny), protože v plodech nezanechává žádná rezidua. Aplikace se v kritických obdobích opakují po 10 – 12 dnech, přípravek je možno za jednu sezónu nasadit až 6x. V prvním roce nasazení Carpovirusine se proti jedné generaci obaleče provedou minimálně 2 ošetření. Aby se využilo efektu přenosu viru i na další generace obalečů, je vhodné jej použít přednostně proti první generaci škůdce. Carpovirusine je možné používat jak v integrovaném systému pěstování ovoce, tak v systémech organického zemědělství. Carpovirusine lze rovněž úspěšně kombinovat s metodou matení samců (mating disruption).

Stejně jako u jiných skupin insekticidů, mohou se časem vyvinout populace škůdce, které budou vykazovat sníženou citlivost ke granuloviru. Vývoji rezistentních populací je proto třeba předcházet:

- střídáním s přípravky s odlišným mechanismem účinku (výskyt rezistence byl prokázán v systémech organické produkce, kde byl přípravek na bázi granuloviru CpGV používán minimálně 10 let bez patřičného střídání s jinými insekticidy)
- dodržováním doporučených dávek přípravku a intervalů aplikací (při pozorování snížené účinnosti nemá smysl zvyšování dávek a zkracování intervalů mezi aplikacemi)
- využitím Carpovirusine pro likvidaci jen jedné generace obalečů za sezónu (zpravidla první)
- zavedením profylaktických opatření – např. odstranění napadených plodů po probírce z výsadby

V případě většího rozšíření rezistentních populací obaleče jablečného lze pro sestavení přípravku zvolit jiný kmen granuloviru, který bude opět účinný (paralelní koevoluce přípravku). Společnost Arysta LifeScience spolupracuje s evropskými výzkumnými ústavů i výrobci na projektu CRAFT, jehož cílem je udržení trvalé účinnosti CpGV. Zároveň pracuje i na získávání a zavádění nových kmenů CpGV v Evropě.

Přípravek je nutné v aplikační sezóně skladovat v uzavřených originálních obalech při teplotě nejvýše 4 – 6°C. Před použitím je možné Carpovirusine skladovat i při teplotě 15 – 20°C, nejdéle však 3 týdny. Zásadně nelze přípravek skladovat při teplotách nad 20°C. Delší dobu je možné Carpovirusine uchovávat pouze zmrazený (při teplotě -18°C), maximálně však 24 měsíců. Pokud by bylo nutné zmrazený přípravek co nejdříve nasadit, den před použitím se musí nechat pomalu rozmrazit při pokojové teplotě. Rozmražený přípravek je možné opět znovu zamrazit, ale jen 2 – 3 x.

Nový preparát Carpovirusine bude na náš trh v roce 2010 dodáván v 1litrových plastových obalech. Vzhledem k nutnosti zajistit správné podmínky jeho skladování i během celé cesty ke konečnému spotřebiteli, bude distribuci provádět přímo společnost Arysta LifeScience Czech z chlazeného skladu. Carpovirusine tedy objednávejte telefonicky nebo e-mailem v kanceláři této společnosti, případně u jejich regionálních zástupců.